

алните събития в Сърбия и Турция. Тук не намират Раковски, но войводата се запознава с редица известни, прославени в миналото дейци като Иван Кулин, с участници в I Българска легия и в плановете на Раковски като Ив.Кършовски, с икономически и политически емигранти, с дошлите в княжеството известни хайдушки главатари като Ильо Марков и Цеко Петков и с мнозина други българи като например Калчо Пасков, който макар да остава градинар и през следващите години, от това време е постоянен доверен човек на Хитов, изпълнява негови поръчения и тайни мисии сред емиграцията в Сърбия и Румъния, също и вътре в България, до сливенци и други революционни дейци в различни селища, включително и по времето на БРЦК. По-нататък Хитов си сътрудничи по различни освободителни задачи и със старите войводи - с Ильо и Цеко и с Ив.Кършовски, който, както е известно, става писар на неговата чета от 1867 г.²² Изобщо пребиваването на П.Хитов в Сърбия от есента на 1863 г. и през следващите месеци има изключително важно значение за неговото запознанство и по-нататъшните му отношения с българската политическа емиграция в Сърбия, частично и с тази в Румъния. Това е всъщност естествената среда на привържениците на Раковски, някои от които и дейни участници в негови революционни инициативи.

Това пребиваване в княжеството го въвежда и в политиката на сръбското правителство и княз Михаил, които обявяват публично, че в техните големи цели фигурира и готовността да подпомагат системно и съдействат на освободителните движения на южните славяни, в това число и на българите. Тази политика и декларации за нея не са еднозначни и съдържат и тайни завоевателни цели и действия за осигуряване хегемонията на Сърбия над южните славяни, дори на Балканите. Но обективно предполагат и реално сътрудничество за проектираните въстания в съседните земи. Без да е безкритичен, както е известно, П.Хитов полага в течение на повече от десетилетие много усилия да оползотвори за българските планове и освободителни цели заинтересоваността на официална Сърбия от комбиниране на предвижданата от нея война срещу Турция с народните движения и въстания в България и другите страни под османска власт, най-вече в Босна и Херцеговина.

Заедно с това, разпитвайки навсякъде и българи, и сърби за Г.С.Раковски, П.Хитов се докосва и до сложната атмосфера на емигрантския живот и непривичните за някои българи изключителни качества на техния водач-сънародник. С ерудицията, политическия си опит и познанства той се откроява от общата маса и проявява по начин, който те често не разбират правилно. И търсейки обяснение за необичайното му за поробен и подтиснат българин поведение, понякога го обвиняват във възгордяване, стремеж към разкош и демонстриране на външни прояви на водач и политик. А Раковски фактически става признат политически представител на своя народ и страна пред света и конкретно пред сръбските официални власти, среща се с княз Михаил Обренович и със сръбски министри, води преговори по българските работи с тях. Разстроен от подобни слухове, неразбиране и кривотълкувания, които му се виждат невъзможни, Хитов е отбелязал в спомените си тези свои преживявания. Войводата си изградил идеален образ за човека, пръв